

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

LUTRIJE BOSNE I HERCEGOVINE D.O.O. SARAJEVO

za 2018. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-2131-6/18

Sarajevo, juli 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD.....	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE.....	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1	BILANS USPJEHA	11
6.1.1	Prihodi.....	11
6.1.1.1	Poslovni prihodi	11
6.1.1.2	Ostali prihodi	12
6.1.2	Rashodi	13
6.1.2.1	Poslovni rashodi	13
6.1.2.2	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	13
6.1.2.3	Troškovi proizvodnih usluga	15
6.1.2.4	Nematerijalni troškovi.....	17
6.1.3	Finansijski rashodi	17
6.1.4	Ostali rashodi i gubici	18
6.1.5	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika	18
6.1.6	Finansijski rezultat.....	18
6.2	BILANS STANJA.....	18
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	18
6.2.2	Tekuća sredstva.....	20
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji.....	20
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	22
6.2.3	Kapital	22
6.2.4	Obaveze.....	23
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	24
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	24
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	25
	JAVNE NABAVKE.....	25
7.	SUDSKI SPOROVI.....	27
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	28
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	29
	<i>Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine.....</i>	<i>30</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine</i>	<i>32</i>
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine (Indirektna metoda).....</i>	<i>33</i>
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine</i>	<i>35</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Lutrije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo)** koji obuhvataju: Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2018. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja i mi ne dajemo posebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su u nastavku navedena pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju:

- Priznavanje prihoda

Društvo je na dan 31.12.2018. godine iskazalo prihode od prodaje učinaka u iznosu od 32.198.362 KM. Navedeni prihodi predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva, a potiču od priređivanja igara na sreću i pratećih aktivnosti vezanih za priređivanje igara na sreću (SMS). U igre na sreću spadaju igre definisane Zakonom koji uređuje ovu oblast. Svaka igra na sreću ima svoja pravila koja donosi priređivač, a kojim se regulišu prava i obaveze priređivača i učesnika u igri na sreću, procenat od ukupne uplate umanjene za iznos naknade, koji predstavlja fond dobitaka za igru u kojima se on utvrđuje. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i da se ove koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje kroz testiranje prihoda na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima vezanim za priznavanje prihoda i Zakonom o igrama na sreću.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- Testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- Provjeru da li ima evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- Procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima u skladu sa Zahtjevima sadržanim u MSFI-ima.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalnu procjenu i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava koje je izvršilo rukovodstvo;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove, zasnovano na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se

zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani, na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Lutrije Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Društvo je nabavke vozila, za potrebe nagradnog fonda u vrijednosti od 1.332.123 KM, vršilo na osnovu Ugovora zaključenih u 2010. i 2014. godini, što nije u skladu sa članom 32. stav 3. Zakona o javnim nabavkama. Također, za izvršene nabavke usluga održavanja i nadogradnje softvera u vrijednosti od 517.423 KM, nisu provedene procedure za odabir adekvatnog postupka nabavke u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama (Tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardima za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva je također odgovorno da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 22. 7. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su dati predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o igrama na sreću;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o platama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Lutrija Bosne i Hercegovine je društvo sa ograničenom odgovornošću ovlašteno Zakonom o igrama na sreću za priređivanje igara na sreću i igara za zabavu na području Federacije Bosne i Hercegovine. Lutrija Bosne i Hercegovine je osnovana 1973. godine kao samostalna lutrijska organizacija, a do tada je poslovala u okviru Lutrije Jugoslavije.

Uslovi priređivanja igara na sreću u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđeni su Zakonom o igrama na sreću.¹ Prema Zakonu o igrama na sreću, osnivač Društva je Vlada FBiH, a nadležno resorno ministarstvo je Federalno ministarstvo finansija. Zakonom o igrama na sreću u dijelu koji se odnosi na Društvo uređeno je osnivanje, pravni položaj, upravljanje i rukovođenje Društvom. Lutrija Bosne i Hercegovine d.o.o. priređuje klasične i posebne igre na sreću.

Društvo raspolaže širokom prodajnom mrežom, a sastoji se od vlastite mreže i od prodajne mreže s partnerima u poslovnoj saradnji. Prodajna mreža je organizirana u pet regija Federacije BiH i podružnica Brčko.

Organi upravljanja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Društvom rukovodi direktor, koji ujedno čini Upravu, a imenuje ga Nadzorni odbor, uz saglasnost Ministarstva finansija FBiH, na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja. Vršilac dužnosti direktora Društva je Edhem Pašukan.

Nadzorni odbor čine: Miroslav Ćorić – predsjednik, Amira Mašović – članica, Nermin Isović – član, Senaid Šabanović – član i Saša Grabovac – član. Nadzorni odbor imenovan je Rješenjem Vlade FBiH 7. 4. 2016. godine na vremenski period od četiri godine. Nadzorni odbor je održao deset sjednica u 2018. godini.

Ovlasti **Skupštine Društva** ima Vlada Federacije u okviru vršenja prava i dužnosti osnivača Lutrije BiH.

Odbor za reviziju čine: Haris Pašić – predsjednik, Asim Pandžić – član i Antonija Franjić – članica. Odbor za reviziju imenovan je Rješenjem Vlade FBiH od 13. 7. 2017. godine na period od četiri godine.

Pravilnikom o radu Društva detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima Društva, grupe složenosti poslova i druga pitanja u vezi s organizacijom rukovođenja. Za obavljanje poslova i radnih zadataka iz djelokruga rada sektora formirane su niže organizacijske jedinice – službe. Društvo ima i podružnicu u Brčkom.

U Društvu je 31. 12. 2018. godine bilo 565 zaposlenika.

Sjedište je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe, br. 11.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2018. godine do maja 2019. godine, sa prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15 i 60/15

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2011. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Društvo je postupilo u skladu sa članom 16, tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju za 2011. godinu. Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Radi stvaranja boljeg poslovnog ambijenta i otklanjanja postojećih nejasnoća u pogledu primjene važećih zakona, putem Federalnog ministarstva finansija inicirane su aktivnosti na usaglašavanju Zakona o igrama na sreću sa ostalim zakonima kojima je uređeno poslovanje privrednih društava;
- 2) Dosljedno i u potpunosti poštuje se Zakon o igrama na sreću;
- 3) Prijedlozi odluka o raspodjeli sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH u potpunosti se pripremaju u skladu sa Zakonom o igrama na sreću; sredstva koja pripadaju Federaciji BiH ne priznaju se u prihode i na njih se ne obračunava porez na dobit;
- 4) Kod planiranja je uzeto u obzir stvarno stanje u okruženju i kontinuirano je praćeno poslovanje, a u slučaju većih odstupanja pravovremeno su pokrenute aktivnosti na donošenju njegovih izmjena i dopuna i više puta u toku godine ako je potrebno;
- 5) Stalna sredstva se vrednuju prema zahtjevima iz standarda MRS 36 – Umanjenje imovine, a u vezi sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 – Nematerijalna stalna sredstva;
- 6) Poslovi materijalnog knjigovodstva odvojeni su od poslova Glavne knjige. Obrasci i izvještaji o utrošku materijala koje sačinjavaju regionalna skladišta su se unificirali;
- 7) Donesene su pisane procedure u vezi sa osiguranjem naplate potraživanja i uspostavljene adekvatne interne kontrole, posebno u dijelu pravovremenog pologa pazara uposlenika; pravovremeno se poduzimaju potrebne aktivnosti na prinudnoj naplati potraživanja;
- 8) Usvojen je interni akt o blagajničkom poslovanju, kojim se detaljno preciziralo izvještavanje, polozi sredstava, blagajnički maksimumi, obaveze prodavača i blagajnika. Obezbijedilo se praćenje njegove primjene čime se unaprijedio sistem internih kontrola;
- 9) Usvojene su procedure koje se odnose na obavljanje redovne nenajavljene finansijske kontrole uplatno-prodajnih mjesta, a pogotovo prodajnih mjesta koja iskazuju veće iznose gotovine nego što je to utvrđeno blagajničkim maksimumom;
- 10) Obračun i isplata putnih troškova pravda se u skladu sa donesenim Pravilnikom o službenim putovanjima, koji je u skladu sa Uredbom o naknadi troškova za službena putovanja;
- 11) Donesen je interni akt o pravima i obavezama zastupnika, kojim se, pored ostalog, detaljno preciziralo izdavanje faktura od zastupnika za ostvarenu proviziju i osigurala njegova dosljedna primjena, kao i praćenje primjene kako bi se unaprijedio sistem internih kontrola;
- 12) Poduzete su sve potrebne mjere kako bi zastupnici u cijelosti poštivali odredbe potpisanih ugovora;
- 13) Za otpis sredstava osigurani su dokazi o fizičkom uništenju ili izvršenoj procjeni vrijednosti materijala sredstava koja se otpisuju;
- 14) Izrađena je strategija razvoja IT sistema, usklađena s poslovnom strategijom Društva;
- 15) Izmjena lozinke vrši se po prvom pristupu i povremeno se vrši odjava terminala nakon određenog vremena neaktivnosti;
- 16) Zbog važnosti stalne dostupnosti i kvaliteta linka ugradila se klauzula o kvalitetu servisa (QoS) u ugovore s provajderima komunikacijskih linija i za korištenje interneta. Vršiti se povezivanje

poslovnih aplikacija koje dijele iste podatke u svrhu bolje kontrole. Radi se automatski prenos podataka, bez mogućnosti intervencije na generiranom nalogu za glavnu knjigu.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Poduzete su aktivnosti, ali nisu evidentirani svi izdaci u godini u kojoj su nastali i na odgovarajućim pozicijama;
- 2) Dosljedno i u potpunosti se poštuju svi usvojeni akti i procedure i kontinuirano se prati njihova realizacija, osim u dijelu javnih nabavki (Pravilnik o javnim nabavkama);
- 3) Poduzete su aktivnosti, ali pojedini troškovi i obaveze, nastali u 2018. godini, nisu se priznali i računovodstveno evidentirali u momentu stvaranja, u periodu na koji se odnose, u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima;
- 4) Poduzete su aktivnosti, ali pojedini nastali troškovi poslovanja nisu knjiženi u pripadajućem obračunskom periodu u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 22. i 96. Okvira za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja.
- 5) Obračun i isplata plata i naknada vrši na osnovu validne dokumentacije, uz prethodnu kontrolu. Nisu se pravovremeno podnosili zahtjevi za refundacije isplaćenih bolovanja svim kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja. Radi se na unapređenju komunikacije i saradnje;
- 6) Radi potpune transparentnosti, osiguranja najefikasnijeg načina korištenja sredstava i pravične i aktivne konkurencije, otvaranje ponuda se vršilo odmah po isteku roka za njihov prijem; u slučajevima dodjele ugovora putem pregovaračkih postupaka, vođeni su aktivni pregovori, ali se u svim slučajevima nabavki nije dosljedno i u potpunosti postupalo u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima i na taj način poštivao član 34. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH;
- 7) Donesena je Metodologija planiranja, s propisanim standardnim obrascima za prikupljanje i obradu podataka, s preciziranim rokovima za dostavljanje planiranih veličina nižih organizacionih cjelina u Sektoru za finansijske poslove. Međutim, Društvo nije, u skladu sa članovima 22. i 24. Zakona o javnim poduzećima u Federaciji BiH, sačinilo trogodišnji plan poslovanja.

Nerealizovane preporuke

- 1) Preispitati postojeće ugovore s bankama i iznaći mogućnost da se aneksima istih utvrdi period važenja. Radi osiguranja usluga najpovoljnijih banaka, u narednom periodu i kod odabira poslovnih banaka provoditi postupke i procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama BiH;
- 2) Preporučujemo automatizaciju prenosa ukupnih dnevnih prometa iz aplikacija igara na fiskalne kase;
- 3) Preporučujemo analizu korištenja softverskih licenci, preispitivanje modela licenciranja softvera i usklađivanje sa stvarnim potrebama, kao i mogućnostima korištenja licenci.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o utvrđivanju i sistematizaciji poslova i radnih zadataka definisani su uslovi koje zaposlenici moraju ispunjavati kako bi mogli raditi na određenom radnom mjestu, potreban broj izvršitelja na radnim mjestima i druga pitanja.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o popisu, Uputstvo o službenim putovanjima, korištenju mobilnih telefona i sredstava reprezentacije i drugi.

Međutim, doneseni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola po COSO modelu, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.³ To je dovelo do određenih propusta, koji se odnose na sljedeće: nije okončana uknjižba svih prostora u posjedu Društva, nije donesen interni opći akt koji reguliše proceduru kupovine ili zakupa nekretnina sa svim pokazateljima o njemu, dio troškova i obaveza nije priznat i računovodstveno evidentiran u momentu stvaranja, u periodu na koji se odnose, odredbe Zakona o javnim nabavkama nisu u potpunosti primijenjene.

Za navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Društvo je u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH sačinilo godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu i odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Nadzorni odbor je, na sjednici održanoj 12. 9. 2018. godine, donio Odluku kojom se za v. d. direktora Društva, do okončanja konkursne procedure, imenuje dotadašnji direktor Edhem Pašukan.

Međutim, Vlada FBiH je na sjednici održanoj 21. 9. 2018. godine donijela Odluku⁴ o davanju prethodne saglasnosti za imenovanje v. d. direktora Društva Edite Rokše.

Na ovakav način izvršeno, imenovanje v. d. direktora nije u skladu sa članom 15, stav 2 Uredbe o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH, koji nalaže da nadležni organ Društva odluku o imenovanju vršioca dužnosti člana Uprave mora donijeti u roku od 15 dana od dana objavljivanja Odluke o davanju prethodne saglasnosti Vlade FBiH u Službenim novinama.

Preporuka:

- **potrebno je da Nadzorni odbor, kao organ upravljanja, u skladu sa članom 23. Zakona o igrama na sreću i članom 13. Uredbe o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti FBiH, izvrši imenovanje direktora Društva.**

² „Sl. novine FBiH“ broj 38/16

³ „Sl. novine FBiH“ broj 06/17

⁴ „Sl. novine FBiH“ broj 02/19

Interna revizija

Društvo nema uspostavljen Odjel za internu reviziju, iako je na to obavezno prema članu 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH. U Društvu je zaposlen jedan interni revizor od decembra 2018. godine, pri kabinetu direktora. U toku 2018. godine nije bilo aktivnosti.

Preporuka:

- **uspostaviti Odjel za internu reviziju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Plan poslovanja Lutrije BiH za 2018. godinu sa projekcijom na 2019. i 2020. godinu sačinila je Uprava, a odobrio Nadzorni odbor 7. 2. 2018. godine. Nadzorni odbor ga je dostavio Vladi Federacije BiH putem Federalnog ministarstva finansija na usvajanje. Vlada Federacije BiH, na sjednici održanoj 26. 4. 2018. godine u svojstvu Skupštine Društva, razmatrala je i dala saglasnost na Plan poslovanja za 2018. godinu.

Plan poslovanja urađen je u skladu s Metodologijom izrade plana poslovanja Društva sa detaljnim analizama trenutnog stanja i planiranih aktivnosti po sektorima i prema poslovnim ciljevima za 2018. godinu (razvoj postojećih kanala, novih i postojećih igara na sreću, novih usluga i slično). U finansijskom aspektu plana dat je pregled finansijske projekcije očekivanih prihoda, rashoda, planiranih obaveza prema budžetu, te planiranih sredstava za nabavku roba i usluga.

Projekcija plana za 2019. i 2020. godinu nije sačinjena kao zaseban akt, nego u okviru Plana poslovanja za 2018. godinu. Navedeni su samo osnovni parametri nastavka postojećeg stanja iz prethodne dvije godine, tako da se za naredne dvije godine kao rezultat ukupnog poslovanja predviđa povećanje dobiti za 16% u odnosu na prethodni period. Ovo ukazuje na činjenicu da Društvo nije, u skladu sa članovima 22. i 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, izradilo trogodišnji plan poslovanja. U skladu sa članom 22. navedenog Zakona, plan nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH.

Preporuke:

- **potrebno je, u skladu sa članovima 22. i 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH, izraditi trogodišnji plan poslovanja;**
- **trogodišnji plan poslovanja u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH treba dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH.**

Praćenje izvršenja Plana poslovanja vrši Uprava, zajedno sa Sektorom za finansijske poslove u Službi plana i analize, kao i ostalim učesnicima u procesu planiranja.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su u sljedećim iznosima:

KM						
R.br.	Pozicija	Ostvareno u 2017. god.	Plan za 2018. god.	Ostvareno u 2018. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	30.364.785	31.494.000	32.960.809	108	105
II	Rashodi	29.441.305	30.361.000	31.881.751	108	105
III	Dobit prije poreza (I-II)	923.480	1.133.000	1.079.058	116	95

U 2018. godini iskazan je ukupan prihod od 32.960.809 KM, od čega se na prihode od igara na sreću odnosi 32.198.362 KM. Rashodi u 2018. godini iskazani su u iznosu od 31.881.751 KM i na razini su planiranih.

U 2018. godini iskazan je finansijski rezultat od 1.079.058 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 155.578 KM.

Uprava Društva periodično i po potrebi kroz sjednice izvještava Nadzorni odbor. Izvještavanje Vlade Federacije BiH, kao Skupštine Društva, vrši se najmanje jednom godišnje, a obavezno po izradi godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu.

Godišnje finansijske izvještaje za 2018. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Nadzorni odbor, na sjednici održanoj 28. 3. 2019. godine, donio je Odluku o usvajanju godišnjeg Izvještaja o poslovanju za 2018. godinu i Izvještaja nezavisnog revizora za 2018. godinu. Vlada FBiH je 23. 5. 2019. godine usvojila Izvještaj o poslovanju Društva za 2018. godinu.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je slijedeća:

	KM	
	1.1. – 31.12.2018.	1.1. – 31.12.2017.
PRIHODI	32.960.809	30.364.785
Poslovni prihodi	32.699.983	30.332.878
Finansijski prihodi	717	921
Ostali prihodi i dobici	260.109	30.986

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 32.699.983 KM i čine ih: prihodi od prodaje učinaka (32.198.383 KM) i ostali poslovni prihodi (497.346 KM).

Društvo ostvaruje prihode po osnovu priređivanja klasičnih i posebnih igara na sreću, propisanih Zakonom o igrama na sreću.

Svaka igra na sreću ima svoja pravila koja donosi priređivač, a kojim se regulišu prava i obaveze priređivača i učesnika u igri na sreću, cijenu za učešće u igri, procenat od ukupne uplate, umanjene za iznos naknade, koji predstavlja fond dobitaka za igre u kojima se on utvrđuje.

Prihod od zajedničkog priređivanja igre, odnosno zajedničkog poduhvata, čini dio ukupno ostvarenog prihoda po tom osnovu, a koji se precizno utvrđuje ugovorom sa partnerom.

Prihodi od igara predstavljaju:

- za klasične igre u kojima se unaprijed utvrđuje fond dobitaka (LOTO, BINGO, BINGO+, JOKER i Srećke) razliku između ukupne uplate za učešće u igri, umanjenu za iznos koji pripada Budžetu FBiH u skladu sa članom 6. Zakona o igrama na sreću i fonda dobitaka;
- za igre u kasinu i na automatima iznos ukupnih uplata umanjene za iznos isplata igračima, po umanjenu za iznos naknade u skladu sa članom 107. Zakona o igrama na sreću;
- za kladioničke igre iznos ukupne uplate za učešće u klađenju umanjene za naknadu po članu 92, stav 3. Zakona o igrama na sreću i iznos isplata igračima.

Uz saglasnost Ministarstva, Društvo je zaključilo Ugovor o zajedničkom priređivanju igre na sreću na sistemu automata s kompanijom „Austrian Gaming Industries“ GMBH iz Austrije, koju predstavlja njegova podružnica registrovana u BiH, firma „HTL“ d.o.o. Sarajevo. Zaključno sa 31.12.2018. godine, Društvo je u vlasništvu imalo 11 automata za igre na sreću, dok je 1.500 automata u sistemu u vlasništvu austrijskog partnera, sa kojim zajednički priređuje ovu vrstu igara. Na osnovu Ugovora, prihodi ostvareni na sistemu automata dijele se u omjeru od 60% : 40% u korist Društva.

U tabeli je prikazan pregled ostvarenog prometa u 2018. godini u odnosu na ostvarenje u 2017. godini:

KM

R.br.	Vrsta igre na sreću	Ostvareno u 2017. god.	Planirano za 2018. god.	Ostvareno u 2018. god.
1.	SUPERLOTO	2.069.674	2.234.000	2.249.963
2.	SUPERJOKER	272.831	294.000	305.927
3.	LOTO 5/39	304.145	46.500	46.340
4.	JOKER 5/39	55.937	8.500	7.558
5.	BINGO	3.326.542	3.342.000	2.881.865
6.	BINGO PLUS	511.344	483.000	430.421
7.	BINGO JOKER	1.229.563	1.245.000	1.132.148
8.	SREĆKE	1.463.330	1.245.000	2.571.964
9.	AUTOMATI	17.784.564	17.875.000	18.814.631
10.	KLADIONICE	957.152	1.033.000	1.208.543
11.	VIRTUELNE IGRE	1.822.170	2.195.000	2.548.902
	PRIHOD OD IGARA	29.797.252	30.899.000	32.198.362

Prema procentu učešća u ukupno ostvarenom prihodu, najveće učešće je ostvareno kod igre putem Automata, zatim igre TV Bingo, Srećke, Virtuelne igre, itd.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 497.346 KM i odnose se na:

- prihode od SMS poruka (395.572 KM), koji se ostvaruju u skladu s potpisanim ugovorima sa BH Telecomom Sarajevo i HT Eronetom Mostar. Fakturisanje se vrši mjesečno, na osnovu evidencije o ostvarenim SMS porukama na tačno određenim brojevima telefona. Ugovorima je definisan omjer ostvarenog prihoda, i to: sa BH Telecom d.d. Sarajevo 55% : 45%, a sa HT Eronet d.d. Mostar 60% : 40%.
- Prihodi od zakupa prostora u ukupnom iznosu od 101.773 KM ostvareni su po osnovu sklopljenih Ugovora o zakupu za izdate prostore pod zakup.

6.1.1.2 Ostali prihodi

Ostali prihodi iskazani su u 260.109 KM i najvećim dijelom se odnose na:

- prihode od otpisanih obaveza u iznosu od 137.760 KM za takse za istaknutu firmu u Zenici za 2017. godinu. Naime, presudom Ustavnog suda, objavljenom 25. 7. 2018. godine, Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim taksama Grada Zenice nije u skladu sa Ustavom FBiH;
- prihode po osnovu ostvarenih refundacija za isplaćeno bolovanje preko 42 dana, u ukupnom iznosu od 37.258 KM;
- dobitke od prodaje stalnih sredstva (36.146 KM);
- naplaćena otpisana potraživanja (10.710 KM);
- prihod ranijih godina (26.153 KM).

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 31.881.751 KM, a čine ih:

	KM	
RASHODI	31.881.751	29.441.305
Poslovni rashodi:	31.668.942	29.270.005
Nabavna vrijednost prodane robe	4.048	3.329
Materijalni troškovi	2.313.302	1.875.701
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	14.145.951	13.369.270
Troškovi proizvodnih usluga	6.383.070	5.643.923
Amortizacija	1.667.596	1.416.385
Nematerijalni troškovi	7.154.975	6.961.397
Finansijski rashodi	110.036	134.531
Ostali rashodi i gubici	68.263	11.157
Rashodi iz osn. prom. rač. politika i ispr. neznač. greš. iz ranijih razdoblja	34.510	25.612

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u 31.668.942 KM, i čine najznačajniju stavku u strukturi ukupnih rashoda.

6.1.2.1.1 Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 2.313.302 KM i u direktnoj su vezi sa ostvarenim prihodom po osnovu obavljanja redovne djelatnosti, najvećim dijelom odnose se na: utrošene sirovine i materijal (1.280.499 KM), utrošenu energiju i gorivo (909.409 KM), otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (97.434 KM), te na utrošene rezervne dijelove (25.961 KM).

Utrošene sirovine i materijal odnose se na troškove izrade bingo kartica, loto listića, srećki, troškove kancelarijskog materijala, materijala za čišćenje i ostalog materijala, na osnovu zaključenih ugovora nakon provedenih postupaka javnih nabavki. Kod nabavke materijala za čišćenje objekata uočili smo da je Društvo po navedenom osnovu imalo prekoračenja u nabavci sredstava za čišćenje. Naime, ugovorena količina za 2018. godinu iznosila je 49.565 KM, a uvidom u fakture dobavljača iznosila je 53.264 KM, što je šire pojašnjeno u tački 7, Javne nabavke.

Utrošena energija i gorivo iskazano je u 909.409 KM, od čega se na utrošenu električnu energiju, plin, paru i sl. odnosi 817.195 KM, a na utrošeno gorivo 92.214 KM. Društvo raspolaže sa 24 putnička vozila, a koriste se u skladu s Pravilnikom o upotrebi službenih motornih vozila iz 2015. godine i Odlukom o korištenju službenih vozila. Uputstvom je definirano vođenje evidencije o izdatim putnim nalogima vozila. Na kraju mjeseca vrši se usaglašavanje evidencije putnih naloga u skladu sa izvještajem o potrošnji goriva. Gorivo za putnička vozila Društvo je tokom 2018. godine nabavljalo od dobavljača HIFA d.o.o. Tešanj, u skladu sa Ugovorom zaključenim nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke.

6.1.2.2 Troškovi plata i ostalih ličnih primanja

U okviru poslovnih rashoda značajni su izdaci za plate i ostala lična primanja, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	14.145.951
Troškovi plata i naknada plata	11.822.916
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	2.012.039
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	310.996

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 14.145.951 KM. U okviru njih najveći su troškovi plata i naknada plata zaposlenih (11.822.916 KM), a čine ih: neto plate i pripadajući porezi i doprinosi.

Prilikom obračuna i isplate plata i naknada primjenjuju se odredbe Zakona o radu,⁵ Općeg kolektivnog ugovora, granskog kolektivnog ugovora za granu finansija za teritorij Federacije BiH, Pravilnika o radu, u sklopu kojeg je sistematizacija radnih mjesta sa utvrđenim koeficijentima (u primjeni od marta 2018. godine) i pojedinačno zaključenim ugovorima o radu.

Pravilnikom o radu na jedinstven način su regulisane plate zaposlenih, osnovna i najniža neto plata, koeficijenti po grupama složenosti poslova, dodaci i naknade plata i dodatna primanja. Osnovna bruto plata je proizvod osnovice za obračun plate koju donosi direktor i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje zaposlenik obavlja, utvrđenog u pojedinačno zaključenim ugovorima sa zaposlenicima. U skladu s Pravilnikom o radu, direktor Društva može donijeti Odluku o uvećanju plate po osnovu radnog učinka ili stimulacije, na prijedlog direktora sektora, za radnika koji je u određenom periodu imao povećan obim posla, i to najviše do iznosa od 30%.

Najviša neto plata isplaćena u Društvu u 2018. godini je plata direktora, u iznosu od 4.650 KM, a najniža 595 KM, dok je prosječna neto plata na nivou Društva iskazana 1.082 KM. Raspon koeficijenata je od 1,00 do 5,00.

Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava direktora uređena su zaključenim ugovorom, uz prethodno dobivenu saglasnost resornog Ministarstva. Visinu plate za direktora Društva utvrđuje Nadzorni odbor i reguliše se Menadžerskim ugovorom u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH. Ugovorom je utvrđena mjesečna osnovna plata direktora Društva u iznosu od 5,00 prosječnih mjesečnih neto plata isplaćenih u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, uvećanu za svaku godinu navršenog staža za 0,6% i porez na dohodak.

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.012.039 KM. Naknade su regulisane i isplaćene u skladu sa Pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom, važećom zakonskom regulativom i Odlukama direktora o visini utvrđenih naknada. U okviru ovih troškova najznačajniji su troškovi toplog obroka od 1.068.840 KM, troškovi prevoza na posao i sa posla od 264.892 KM i troškovi regresa za godišnji odmor u iznosu od 250.272 KM, dnevnice za službena putovanja u inostranstvo od 67.530 KM, izdaci za odlazak u penziju od 59.669 KM, te kotizacije za seminare, savjetovanja i simpozije u iznosu od 30.490 KM.

Naknada za topli obrok iskazana je u iznosu od 1.068.840 KM i predstavlja neoporezivi dio toplog obroka u skladu sa Zakonom. Ova naknada obračunava se na osnovu Odluke direktora o utvrđivanju visine naknade za topli obrok u toku rada. U 2018. godini ona je iznosila 12 KM dnevno. Oporezivi dio toplog obroka iznosio je 434.980 KM i prikazan je u okviru troškova plata i naknada plata. Na oporezivi dio toplog obroka, koji prelazi 1% prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Federaciji BiH, plaćeni su puni porezi i doprinosi.

Naknade za prevoz na posao i sa posla iskazane su u iznosu od 264.892 KM, a odnose se na troškove prevoza za zaposlenike kojima nije osiguran prevoz na posao i sa posla, u skladu sa članom 43. Pravilnika o radu, u visini stvarnih troškova cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju.

Naknada zaposlenim za godišnji odmor (regres) u 2018. godini iskazana je u 250.272 KM. Pravilnikom o radu i Odlukom direktora o visini regresa regulisano je da se regres isplaćuje u iznosu od 50% prosječne neto plate isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije isplate, a u skladu sa Pravilnikom o izmjeni Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak (Sl. novine FBiH br. 52/16). Regres za 2018. godinu isplaćen je za 558 zaposlenika.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16

Troškovi službenih putovanja zaposlenih, iskazani u iznosu od 67.530 KM, odnose se na troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu. Visina dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu isplaćuje se na način propisan za federalne organe uprave.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 310.996 KM, a odnose se na troškove naknada članovima odbora i troškove naknada ostalim fizičkim licima.

Naknade članovima odbora iskazane su u 127.789 KM, a odnose se na isplate naknada članovima Nadzornog odbora i članovima Odbora za reviziju, te pripadajućih poreza i doprinosa. U skladu sa Rješenjem o imenovanju, Zakonu o porezu na dohodak,⁶ Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak⁷ obračunava se i isplaćuje mjesečna naknada članovima odbora. Predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se mjesečna naknada u visini od 1.500 KM, a članovima od 1.200 KM. Predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u iznosu od 850 KM, a članovima u iznosu od 765 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 183.207 KM i odnose se na troškove po osnovu zaključenih ugovora o djelu, te pripadajućih poreza i doprinosa. Ove naknade obračunavaju se u skladu sa zakonskim propisima na osnovu potpisanih ugovora, u najvećem dijelu za poslove prezentacije, promocije i istraživanja tržišta (isplata direktno u vezi s ostvarenom prodajom), snimanje spota za vanredno kolo, uloge u videospotu i slične usluge.

6.1.2.3 Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 6.383.070 KM. U okviru njih najznačajniji su troškovi zakupa od 3.738.542 KM, reklame i sponzorstva od 1.824.828 KM i usluga održavanja od 741.884 KM.

Troškovi zakupa iskazani su u iznosu od 3.738.542 KM, u okviru kojih su najveći troškovi zakupa poslovnih prostora od 2.142.021 KM, zatim zakupa softvera od 1.058.453 KM, te troškovi najma printera za kladionicu u iznosu od 194.153 KM.

Troškovi zakupa poslovnih prostora odnose se na troškove iznajmljenih poslovnih prostora od fizičkih i pravnih lica, u kojima se priređuju igre na sreću i igre za zabavu. Ugovori se zaključuju nakon što Sektor marketinga, izlaskom na teren, utvrdi da li neki poslovni prostor zadovoljava potrebe za poslovanje, pregovara o cijeni, te predlaže Sektoru za pravne i opšte poslove da zaključi ugovor o zakupu. U Društvu ne postoji pisana procedura o uzimanju i davanju objekata u zakup, niti su propisane okvirne cijene koštanja po m² zakupa. Prilikom uzimanja u zakup pažnja je usmjerena na prometne dijelove grada, na blizinu centra, i slično. Uvidom u dokumentaciju uvjerali smo se da su cijene dosta različite, pa čak i za ista područja grada. Tako za primjer navodimo:

- Ugovor o zakupu, sklopljen sa zakupodavcem, fizičkom osobom, za poslovni prostor površine 3x48 m²=147 m² u Ulici Gradačaka, br. 19 u Sarajevu, u visini mjesečne zakupnine od 4.800 KM (32,65 KM po kvadratu);
- Ugovor o zakupu, sklopljen sa Univerzitetskim sportskim društvom „Bosna“ Sarajevo, u Ulici Jelića, broj 4 Sarajevo, za poslovni prostor od 143 m², po cijeni od 5.500 KM mjesečno (38,43 KM po kvadratu);
- Ugovor sklopljen sa Općinom Centar Sarajevo za poslovni prostor u Ulici Maršala Tita, broj 2 u Sarajevu, površine 11 m², u mjesečnom iznosu od 264 KM (24 KM po kvadratu);
- Ugovor sklopljen sa Općinom Centar Sarajevo za poslovni prostor u Ulici Ferhadija, broj 6, u Sarajevu, površine 33 m², po cijeni od 1.386 KM mjesečno (42 KM po kvadratu);
- Ugovor sklopljen sa fizičkom osobom za prostor od 76,63 m², u Ulici Zagrebačka – Zanatski centar, Kovačići bb u Sarajevu, s mjesečnom zakupninom od 2.000 KM (26,09 KM po kvadratu);
- Ugovor sklopljen sa fizičkom osobom za prostor od 33 m², u Ulici Alipašina bb u Sarajevu, mjesečne zakupnine od 1.700 KM (51,51 KM po kvadratu);
- Ugovor o zakupu poslovnog prostora od fizičke osobe, površine 105,20 m², u Ulici Nikole Šopa, br. 9 Sarajevo, Općina Ilidža, po cijeni od 3.000 KM mjesečno (28,51 KM po kvadratu);

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08

- Ugovor o zakupu sa fizičkom osobom za prostor od 151 m², u Ulici Rustempašina, br. 86 u Sarajevu, Općina Ilidža, po cijeni od 5.500 KM mjesečno (36,42 KM po kvadratu).

Članom 10, stav e Zakona o javnim nabavkama regulisano je da su ugovori o kupovini ili zakupu postojećih zgrada izuzeti od primjene odredbi ovog Zakona. Međutim, istim članom je navedena obaveza ugovornog organa da osigura transparentnost te procedure, što proizilazi iz toga da Društvo kod ovih nabavki treba imati odgovarajući interni akt-proceduru, kojom će regulisati pravila kupovine ili uzimanja u najam nekretnina i time nabavku učiniti transparentnom, jer je evidentno da se kod ove nabavke troše znatna finansijska sredstva.

Preporuke:

- **potrebno je da Društvo donese interni opći akt koji reguliše proceduru kupovine ili zakupa nekretnina u smislu obezbjeđenja adekvatne procedure smanjenja rizika i netransparentnosti trošenja sredstava kod ovih nabavki u skladu sa članom 10. Zakona o javnim nabavkama;**
- **treba preispitati opravdanost visine troškova zakupnine u pojedinim ugovorima.**

Troškovi zakupa softvera odnose se na naknadu za ustupljeno pravo korištenja softvera „Lucky Six“ i „Live betting“ (klađenje uživo na sportske rezultate i loto klađenje) po osnovu Ugovora sa dobavljačem NSoft d.o.o. Mostar. Ovim softverom u Društvu koriste se od 2015. godine, kad je potpisan prvi Ugovor o poslovnoj saradnji, na osnovu javnog poziva. Mjesečne fakture se ispostavljaju prema broju terminala ugovornog organa za koje je pružao usluge u određenom mjesecu. Jedinična cijena najma softvera za kladionicu iznosi 76,38 KM. U cijenu je uključeno i redovno i vanredno održavanje, kao i redovno unapređenje predmeta nabavke.

Troškovi reklame i sponzorstva iskazani su u iznosu od 1.824.828 KM, a odnose se na usluge javnog oglašavanja na web-portalima, televizijama i radiju, na oglašavanja putem plakata i panoa, te svjetlećih reklama po osnovu različitih vanrednih kola, manifestacija, prigodnih događaja, kao naprimjer Sarajevo Film Festival, Izbor sportiste godine i slično. Navedene usluge reklamiranja provedene su na osnovu Ugovora sklopljenih nakon provedenih postupaka javne nabavke.

Troškove usluga održavanja čine najvećim dijelom troškovi održavanja: građevina, transportnih sredstava, opreme, aparata, održavanje online Diplbon-Xion i sl.

Usluge održavanja građevina, iskazane u iznosu od 181.870 KM, odnose se na usluge održavanja poslovnih prostora i objekata u kojima se priređuju igre za sreću i zabavu na osnovu iskazane potrebe.

Održavanje transportnih sredstava, iskazano u 41.935 KM izvršeno je u skladu sa ugovorima potpisanim nakon provedenog postupka javne nabavke sa dobavljačima „DJEEM TRANS“ d.o.o. Sarajevo i „AC QUATTRO“ d.o.o. Sarajevo.

Usluge održavanja opreme u iznosu od 108.355 KM odnose se na usluge održavanja opreme namijenjene za priređivanje igara za sreću i zabavu, klima-uređaja, zamjene baterija i sl.

Usluge održavanja online – Diplbon-Xion, u iznosu od 226.883 KM, odnose se na usluge redovnog, mjesečnog održavanja online terminalske opreme, održavanja programa i usluge redovnog održavanja centralnog aplikacijskog programskog sistema DIPLBON/UX/100 za podršku online priređivanja igara na sreću, koje po ugovorima obavlja firma „Nirvana“ d.o.o. Zagreb. Navedeni dobavljač vrši i održavanje softvera za provjeru dobitaka i za ovu uslugu iskazan je trošak od 29.609 KM. Usluge održavanja vrše se na osnovu zaključenog Ugovora, što je šire objašnjeno u tački 7. Izvještaja – Javne nabavke.

Usluge održavanja informacionog sistema eNovčanik iskazane su u iznosu od 76.826 KM i izvršene u skladu sa potpisanim ugovorom sa dobavljačem COMTRADE d.o.o. Sarajevo, što je šire objašnjeno u tački 7. Izvještaja – Javne nabavke.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.662.174 KM. Amortizacija se obračunava linearnom metodom, na osnovu procijenjenog korisnog vijeka trajanja, a u skladu sa Odlukom direktora, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.1 Izvještaja.

6.1.2.4 Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 7.154.975 KM, a najznačajniji su: troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnih lica (2.611.777 KM), troškovi neproizvodnih usluga (2.071.943 KM), ostali nematerijalni troškovi (1.436.631 KM), koji podrazumijevaju troškove provizije, troškove dobitaka na vlastiti teret, objave tenderske dokumentacije i slično; troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga (662.963 KM), a koji se odnose na telefonske usluge, usluge interneta, usluge mobilne telefonije i slično; troškovi reprezentacije (164.063 KM), bankarske usluge (88.213 KM), troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza (66.927 KM), troškovi premija osiguranja (52.458 KM) (osiguranje stalnih sredstava, vozila, zaposlenih i sl.).

Porez, naknade, takse i druge dažbine na teret pravnih lica iskazane su u iznosu od 2.611.777 KM, a odnose se najvećim dijelom na poreze na imovinu Društva, imovinu HTL d.o.o. Sarajevo, takse za istaknutu firmu, poreze na naknade na automate za igre na sreću Društva i HTL d.o.o. Sarajevo. Porezi na istaknutu firmu i porezi na imovinu Društva i strateškog partnera HTL d.o.o. Sarajevo prema kantonalnim propisima koji imaju zakonsko pravo uređenja poreza na igre na sreću. Društvo djeluje na području Federacije BiH i obavezno je plaćati porez na istaknutu firmu kao i na imovinu – instalirane automate za igru na sreću.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u 2.071.943 KM. U okviru njih najznačajniji su troškovi izvlačenja Binga (599.791 KM), Super Lota (208.630 KM), troškovi produkcije-koprodukcije (101.500 KM) (projekcije videa i reklama na različitim medijima), usluge osiguranja objekata (668.154 KM) (video i fizičko osiguranje, na osnovu Ugovora potpisanog sa firmom Securitas d.o.o. Sarajevo), te komunalne, zdravstvene i druge usluge.

Troškovi izvlačenja Binga i troškovi izvlačenja Lota nastali su po osnovu ugovora sa Radio-televizijom Federacije BiH. Pozivajući se na Aneks II, dio C Zakona o javnim nabavkama BiH, a shodno članu 2, stav 10. istog Zakona, Društvo svake godine sa RTV-om Federacije BiH zaključuje posebne ugovore za sve vrste igara na sreću i zabavu. U 2018. godini važila su dva ugovora. Za razliku od ugovora za LOTO 6/42 i JOKER, kao i za SUPERLOTO, kod kojih provizija iznosi 3,5 %, kod ugovora o produkciji tv emisije „TV BINGO SHOW“ provizija u skladu sa članom 7. na ime naknade za troškove produkcije, emitovanja i promocije emisija iznosi 4,27% od ukupno ostvarenog prometa po kolima igara na sreću TV Binga, Binga Plus i Bingo Jokera.

Ostali nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.436.631 KM, a čine ih u najvećem obimu troškovi provizije zastupnika (826.062 KM), troškovi dobitaka na vlastiti teret – Bingo (338.493 KM), troškovi dobitaka na vlastiti teret – ostalo (14.286 KM), te ostali razni troškovi poslovanja. Najveći izdatak na ovoj poziciji je trošak provizije zastupnika sa kojima su potpisani ugovori o zastupanju kod prodaje igara na sreću, čiji izdatak se evidentira u momentu prodaje, a na osnovu izvještaja Službe posebnih igara. Troškovi dobitaka na vlastiti teret odnose se na vanredna kola igara, na osnovu Odluke direktora Društva.

Troškovi reprezentacije, iskazani u iznosu od 164.063 KM, odnose se najvećim dijelom na: troškove reprezentacije za učesnike izvlačenja Binga (82.171 KM), troškove za poklone date za reprezentaciju (27.148 KM), troškove ugostiteljskih usluga (38.043 KM).

U Društvu je doneseno Uputstvo o službenim putovanjima, korištenju mobilnih telefona i sredstava reprezentacije iz 2016. godine, koje se primjenjuje kod ovih usluga.

6.1.3 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 110.036 KM, a najvećim dijelom se odnose na ostale finansijske rashode (109.839 KM). Društvo u skladu sa članom 17. Zakona o igrama na sreću raspoređuje dio nagradnog fonda za finansiranje programa i projekata udruženja građana i humanitarnih organizacija (Crveni križ Federacije BiH, Merhamet, Caritas i SHU Dobrotvor).

6.1.4 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 68.263 KM, a odnose se na: rashode po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (36.837 KM), rashode i gubitke na zalihama (15.680 KM), gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava (15.746 KM), u skladu sa odlukama direktora Društva.

6.1.5 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina iskazani su u 34.510 KM, najvećim dijelom se odnose na naknadno utvrđene rashode iz ranijih godina, kao što su: računi za električnu energiju iz 2017. godine, komunalne usluge iz perioda od 2014. do 2017. godine, reklamne usluge iz 2017. godine, sitniji računi iz prethodnog perioda i slično.

Navedeni troškovi nisu priznati u skladu sa tačkom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja u periodu njihovog nastanka, što je imalo za posljedicu da su troškovi i obaveze iz tekućeg perioda precijenjene za 34.510 KM, a finansijski rezultat potcijenjen za navedeni iznos.

Preporuka:

- *troškove i obveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu stvaranja, u periodu na koji se odnose, u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, a ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.*

6.1.6 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima Društava za 2018. godinu iskazana je neto dobit od 950.150 KM.

Nadzorni Odbor Društva je 28. 3. 2019. godine donio Odluku o raspodjeli dobiti na investiranje i razvoj Društva. Vlada Federacije BiH, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o igrama na sreću i Statutom Društva, donijela je Odluku o načinu raspodjele finansijskog rezultata za 2018. godinu dana 23. 5. 2019. godine.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava i dugoročnih plasmana na datum bilansa iskazana je:

	31.12.2018.	31.12.2017.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	11.478.980	10.485.882
Nematerijalna sredstva	1.623.674	1.305.249
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.289.174	9.030.586
Investicione nekretnine	528.059	112.624
Dugoročni finansijski plasmani	25.594	24.944
Ostala (specifična) stalna sredstva	12.479	12.479

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 1.623.674 KM, a čine ih softveri u iznosu od 1.440.336 KM i ulaganja na tuđim sredstvima u dugoročnom operativnom zakupu u iznosu od 183.338 KM.

U 2018. godini nabavljeni su softveri u ukupnoj vrijednosti od 661.461 KM, a u tuđa sredstva uloženo je 76.183 KM. Najznačajnija povećanja odnose se na softverski paket za nadogradnju postojećeg online softvera za igre na sreću u vrijednosti od 211.053 KM, softveri za lutrijske terminale od 159.486 KM, softver za mobilne aplikacije od 116.100 KM, nadogradnja aplikacije e-novčanik od 70.200 KM.

Izvršena ulaganja u tuđa sredstva odnose se na adaptacije više objekata uzetih u zakup od trećih lica. Neke objekte isključivo koristi Društvo, a neki zajednički, sa firmom „ HTL “ d.o.o. Sarajevo.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju najveći dio stalnih sredstava i iskazane su u 9.289.174 KM.

Struktura i promjene na ovoj imovini daju se u sljedećoj tabeli:

Opis	Građevinski objekti	Postrojenja, oprema	Namještaj	Transportna sredstva	Sredstva u pripremi	Ostala sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost							
na dan 1. 1. 2018.	6.999.097	11.631.404	2.897.295	816.304	901.526	12.479	23.258.105
- direktna pov. u 2018.	-	-	-	-	1.943.019	-	1.943.019
- prenos sa pripreme	219.933	1.006.672	213.038	231.908	(1.671.550)	-	-
- rashodovanje	-	645.992	130.639	155.419	-	-	932.051
- ostalo	(1.045.916)	-	-	-	-	-	(1.045.916)
na dan 31.12.2018.	6.173.114	11.992.083	2.979.694	892.793	1.172.995	12.479	25.087.259
Akumulirana amort.							
na dan 1. 1. 2018.	2.524.923	8.907.341	2.237.792	544.984	-	-	14.215.040
- amortizacija	78.558	1.065.420	154.722	85.659	-	-	1.229.637
- amort. iz ranijeg perioda	-	-	-	-	-	-	-
- rashodovanje	-	654.992	130.639	154.000	-	-	932.050
-ostalo	(613.116)	-	-	-	-	-	(613.116)
na dan 31.12.2018.	1.990.365	9.179.107	2.275.389	476.643	-	-	13.921.505
Neto knjig. vrijednost							
na dan 31.12.2017.	4.474.174	2.724.063	659.503	271.320	901.526	12.479	9.043.065
na dan 31.12.2018.	4.182.748	2.812.976	704.305	416.150	1.172.995	12.479	9.301.653

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 4.182.748 KM, a u 2018. godini povećani su za 219.933 KM.

Povećanja se najvećim dijelom odnose na adaptaciju poslovnih objekata. Smanjenje od 1.045.916 KM odnosi se na prenos na investicione nekretnine. Radi se o objektu u ulici Alije Isakovića koji je izdat u zakup Ministarstvu, kao i dva objekta u Konjicu i Sarajevu.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 2.812.976 KM a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti, uredska i informatička oprema. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u iznosu od 1.006.672 KM odnosi se najvećim dijelom na lutrijske terminale i printere (568.957 KM), opremu za telefoniju (186.992 KM), računarsku opremu (207.327 KM).

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 416.150 KM, a čine ih dostavna i putnička motorna vozila nabavljena iz vlastitih sredstava. U 2018. godini kupljeno je 11 vozila ukupne vrijednosti od 231.908 KM.

Ostala stalna materijalna sredstva u iznosu od 12.479 KM odnose se na umjetničke slike.

Investicijske nekretnine, iskazane u 528.059 KM, odnose se na vlastite građevine namijenjene za iznajmljivanje. Radi se o objektu u ulici Alije Isakovića, objektu u Tržnom centru Konjic i objektu na Kovačima, Sarajevo.

Dugoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 25.594 KM. U okviru ove pozicije vode se ostali dugoročni finansijski plasmani u iznosu od 23.638 KM i učešće u kapitalu drugih pravnih lica u iznosu od 1.955 KM. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica odnosi se na osnivački ulog u Udruženju regionalnih lutrija bivše Jugoslavije, sa sjedištem u Sloveniji. Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na date depozite za zakupljene poslovne prostore.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, na osnovu procijenjenog korisnog vijeka trajanja, a u skladu sa Odlukom direktora.

Stope amortizacije date su u sljedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	5	20
Zgrade uprave i administracije	76,92	1,3
Montažni objekti i kiosci	20	5
Namještaj	8	12,5
Ostala oprema – aparati	6,67	15
Kase	6,67	15
Telefon i ostali telefonski uređaji	10	10
Lutrijski bubnjevi i bilijar stolovi	10	10
Računarske mašine, fotokopir i aparati	6,99	14,3
Računari	5	20
Ostala oprema	11-15	6,67-9
Vozila	6,67	15

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje stalna sredstava, i vrši procjenu da li postoje pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Nakon izvršene procjene stalnih sredstava, osim sredstava predloženih za otpis nakon izvršenog popisa, nema pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno da je knjigovodstvena vrijednost sredstava na dan 31.12.2018. godine realno iskazana.

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo ne raspolaže sa dokazima o vlasništvu za 10 od ukupno 33 poslovna prostora. Poduzete su aktivnosti u 2018. i ranijim godinama, a uknjižba prava vlasništva kod nadležnih sudova je u toku.

Preporuka:

- **za prostore koje koristi Društvo treba osigurati dokaze, regulisati pravo korištenja te izvršiti uknjižbu vlasništva kod nadležnih Sudova.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
ZALIHE	425.201	518.412
Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	404.995	500.898
Gotovi proizvodi	20.206	17.514

Zalihe su iskazane u iznosu od 425.201 KM i najvećim dijelom se odnose na zalihe neprodanih listića i srećki. Zalihe robe na skladištu vrednuju se po nabavnim cijenama, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Na ovoj poziciji evidentiraju se: srećke; pomoćni listići; ostali materijali koji se nalazi u skladištu (sitan inventar, autogume i HTZ oprema). Evidentiranje zaliha sirovina i materijala na skladištu vrši se prema trošku nabavke, a izdavanje po prosječnoj cijeni. Evidentiranje svih srećki u prodajnim objektima vrši se po nominalnoj vrijednosti (koja obuhvata ukalkulisani prihod i ukalkulisani fond dobitaka), a ona se određuju Pravilima igre za svaku vrstu srećke.

U okviru zaliha evidentirana je i roba za prodaju od 20.206 KM koju najvećim dijelom čine tombolske kartice. Prema Zakonu o igrama na sreću priređivač tombole Bingo u zatvorenom prostoru može stavljati u promet samo tombolske kartice koje je izdala Poreska uprava i one se evidentiraju kao trgovačka roba. Zalihe trgovačke robe na skladištu, odnosno u prodaji na veliko, vrednuju se po nabavnim cijenama.

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	7.231.060	8.470.596
Transakcijski račun – domaća valuta	2.647.616	3.713.693
Transakcijski račun – strana valuta	3.275.290	3.013.082
Blagajne – domaća valuta	1.308.154	1.736.047
Blagajne – strana valuta	-	7.775

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31.12.2018. godine iskazani su 7.231.060 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka.

Raspodaganje novčanim sredstvima regulirano je Pravilnikom o finansijskom poslovanju i Odlukom o ovlaštenju raspolaganja novčanim sredstvima, donesenim od strane direktora. Osobe ovlaštene za potpisivanje i raspolaganje sredstvima na poslovnim bankama, u skladu sa pisanim procedurama, jesu direktor Društva i direktori sektora. Transakcijski računi u domaćoj i stranoj valuti otvoreni su kod: Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo, Sparkasse Bank d.d. Sarajevo, UniCredit Bank d.d. Mostar i ASA Bank d.d. Sarajevo.

Blagajne domaće i strane valute odnose se na glavnu blagajnu u domaćoj i stranoj valuti, otvorene u sjedištu Društva, blagajne prodavača na uplatno-prodajnim mjestima i porto blagajne CASINO kluba. U glavnoj blagajni se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu, te sitni računi. Blagajne prodavača predstavljaju gotovinu u prodajnim objektima, vrijednost srećki po prodajnoj vrijednosti i isplaćene dobitke po igrama na sreću. Društvo je tokom 2018. godine donijelo Proceduru o blagajničkom poslovanju, kojim se definišu obaveze prodavača u pogledu pologa sredstava i blagajničkog maksimuma. Blagajna se vodi i zaključuje svakodnevno. Polozi pazara se vrše svakodnevno ili najkasnije narednog radnog dana (ukoliko ima promjena) i određeni blagajnički maksimumi se poštuju.

Najznačajniji iznosi odnose se na blagajne prodavača čije je stanje na dan 31.12.2018. godine iznosilo 1.083.706 KM, što predstavlja ukupno zaduženje prodavača za novčana sredstva od realizacije na dan 31.12.2018. godine. Prema usvojenim procedurama, prodavačima se odobrava polog pazara prvog radnog dana po isteku mjeseca koji se kontroliše. Društvo je 2016. godine usvojilo Proceduru postupanja od momenta utvrđivanja manjka na uplatno-prodajnom mjestu, do okončanja postupka, koje se odnosi na obavljanje redovne nenajavljene finansijske kontrole uplatno-prodajnih mjesta, a pogotovo prodajnih mjesta, koja svakodnevnim praćenjem rada blagajni iskazuju veće iznose gotovine nego što je to utvrđeno blagajničkim maksimumom i kojom je uspostavljena kontrola nad gotovim novcem koji se nalazi u posjedu prodavača. Redovne nenajavljene kontrole blagajne prodavača vrše se tokom cijele godine.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja:

	KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	608.894	721.084
Potraživanja od kupaca u zemlji	132.720	179.057
Potraživanja iz specifičnih poslova	30.000	33.829
Potraživanja od zaposlenika	321.963	375.738
Ispravka potraživanja od zaposlenika	(309.431)	(359.523)
Unaprijed plaćeni troškovi	267.293	374.237
Potraživanja za više uplaćeni porez	77.733	73.109
Potraživanja za kartično poslovanje	22.923	12.944
Ostala kratkoročna potraživanja	64.470	30.745
Ostala potraživanja	1.223	948

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 132.720 KM i odnose se na: potraživanja za izvršene usluge, a na osnovu potpisanih ugovora (119.326 KM) i sumnjiva i sporna potraživanja (13.394 KM). U najvećem dijelu predstavljaju potraživanja po osnovu evidentiranih mjesečnih SMS poruka vezanih za organizovanje igara (loto, bingo i bingo plus) nastalih na osnovu sklopljenih ugovora sa društvima HT d.d. Mostar u iznosu od 13.160 KM i BH Telecom d.d. Sarajevo u iznosu od 102.235 KM. Uplata su izvršene u januaru 2019. godine.

Potraživanja od zaposlenih iskazana su u iznosu od 321.963 KM, od čega se 315.562 KM odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja. Ukupna ispravka potraživanja po ovom osnovu na dan 31.12.2018. godine iskazana su u iznosu od 309.431 KM. Ova potraživanja se odnose na potraživanja od prodavača koji nisu na vrijeme polagali pazar i napravili su manjak. Neposredno nakon utvrđenog manjka u svim slučajevima Društvo poduzima sve potrebne mjere u cilju povrata neovlašteno otuđenih sredstva. Društvo je ova potraživanja isknjižilo na teret rashoda, a svi zaposlenici koji su napravili manjak su tuženi.

Unaprijed plaćeni troškovi iskazani su u iznosu od 267.293 KM, a odnose se na unaprijed plaćene premije osiguranja koje se mjesečno, za pripadajući iznos po ugovorima, prenose na tekuće izdatke; zakupnine za prostore po regionima, plaćeni troškovi zakupa, licenci i reklama, pretplate za časopise, seminare, članarine itd. Na ovoj poziciji evidentirani su i izdaci za prevoz radnika isplaćeni za januar 2019. godine.

Potraživanja za više uplaćeni porez u visini od 77.733 KM odnose se na više uplaćene takse za držanje aparata i takse za istaknutu firmu.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 64.470 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana od 29.630 KM, potraživanja za naknadu šteta od 18.103 KM.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31.12.2018.	31.12.2017.
KAPITAL	10.955.942	10.005.792
Osnovni kapital	1.512.054	1.512.054
Zakonske rezerve	421.242	421.242
Statutarne i druge rezerve	521.914	521.914
Neraspoređena dobit ranijih godina	7.550.582	6.738.497
Neraspoređena dobit izvještajne godine	950.150	812.085

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 1.512.054 KM i upisan je u sudski registar. Vlada Federacije BiH raspolaže osnovnim kapitalom u cijelosti, u skladu sa Zakonom.

Rezerve u iznosu od 943.156 KM čine obavezne zakonske rezerve i statutarne i druge rezerve. Zakonske rezerve iskazane su u 421.242 KM. Društvo je vlastitim Računovodstvenim politikama definisalo izdvajanje u zakonske rezerve, shodno Zakonu o privrednim društvima. Statutarne i druge rezerve u iznosu od 521.914 KM odnose se na: vraćen i uknjižen stan u vlasništvu Društva od 56.375 KM, rezerve po osnovu uknjiženja poslovnih prostora u Neumu, Mostaru i Čapljini u ukupnom iznosu od 465.539 KM.

Neraspoređena dobit u iznosu od 7.550.582 KM odnosi na neraspoređenu dobit iz ranijih godina i rezultat je poslovanja iz ranijeg perioda.

Neraspoređena neto dobit izvještajne godine u iznosu od 950.150 KM nastala je iz rezultata poslovanja tekuće, 2018. godine. Nadzorni odbor je donio Odluku o raspodjeli dobiti 28.3.2019. godine. Prema Odluci, predviđeno je da se ostvarena neto dobit u cjelokupnom iznosu raspoređuje za investiranje u razvoj.

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su sljedeće obaveze:

	KM	
	31.12.2018	31.12.2017.
OBAVEZE	8.787.193	10.190.182
Kratkoročne obaveze	8.697.250	10.136.292
Kratkoročne finansijske obaveze	7.196	9.495
Obaveze iz poslovanja	3.168.707	3.018.419
Obaveze iz specifičnih poslova	3.538.327	5.286.933
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja	976.755	793.870
Druge obaveze	256.170	179.909
Obaveze za PDV	76.006	62.955
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	644.117	745.372
Obaveze za porez na dobit	29.972	39.339
Pasivna vremenska razgraničenja	90.943	53.890

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 8.697.250 KM, a odnose se na: obaveze iz specifičnih poslova (3.538.327 KM), obaveze iz poslovanja (3.168.707 KM), obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih (976.755 KM), obaveze za ostale poreze i druge dažbine (644.117 KM), druge obaveze (256.170 KM), obaveze za PDV (76.006 KM), obaveze za porez na dobit (29.972 KM) i kratkoročne finansijske obaveze (7.196 KM).

Obaveze iz specifičnih poslova iskazane su u iznosu od 3.538.327 KM, a odnose se na fond dobitaka i fond neisplaćenih dobitaka. Fond dobitaka od igara na sreću evidentira se za svaku igru na sreću, po pojedinačnom kolu ili seriji. Nakon isteka rokova za podizanje dobitaka, koji su propisani pravilima igara na sreću, neisplaćeni iznos se prenosi u fond neisplaćenih dobitaka. Iz fonda neisplaćenih dobitaka odlukama Nadzornog odbora, a na prijedlog direktora Društva, vrši se prenos u fond dobitaka za neko drugo kolo ili seriju.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 3.168.707 KM. Najveći dio ovih obaveza odnosi se na: obaveze prema dobavljačima u zemlji (1.738.980 KM), obaveze prema povezanim pravnim licima i dobavljačima u zemlji (1.123.345 KM) i dobavljačima u inostranstvu (306.382 KM).

Najznačajniji dobavljači u zemlji su: General Logistic d.o.o. (601.124 KM), R&S (147.923 KM), Securitas (83.351 KM), NSoft (79.172 KM), te SELA d.o.o. Sarajevo (34.778 KM).

Obaveze prema povezanim pravnim licima i dobavljačima u zemlji iskazane su u iznosu od 1.123.345 KM, odnose se na obaveze prema HTL d.o.o. Sarajevo po osnovu učešća u prihodu ostvarenom u zajedničkom poslovanju. Naime, Društvo je zaključilo Ugovor o zajedničkom priređivanju igara na sreću na sistemu automata sa Austrian Gaming Industries GMBH, društvo Novomatic Group of Companies, na dan 12. 9. 2006. godine. U skladu sa saglasnošću Federalnog ministarstva finansija za zajedničko priređivanje igara na sreću na sistemu automata sa navedenom firmom i u skladu sa MRS-om 31 – Udjeli u zajedničkim poduhvatima, napravljen je ugovor između Društva i Austrian Gaming Industries GMBH, koji je svoja prava iz Ugovora prenio na svoju kćerku, firmu HTL d.o.o. Sarajevo.

U novembru 2006. godine Ministarstvo je dalo saglasnost za zajedničko priređivanje igre na sreću na sistemu automata sa ovim partnerom. Na osnovu Ugovora prihodi ostvareni na sistemu automata se dijele u omjeru od 60% : 40%.

Od ukupnih obaveza prema dobavljačima u inostranstvu najznačajnije su prema Nirvani d.o.o. Zagreb (229.061 KM).

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja iskazane su u iznosu od 976.755 KM, a odnose se na obaveze za neto plate, naknade, poreze, posebne dažbine za 12. mjesec 2018. godine, kao i neizmirene obaveze po osnovu doprinosa za decembar 2018. godine. Plata za decembar i obaveze za poreze na plate i naknade izmirene su u januaru 2019. godine.

Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine, iskazane u 644.117 KM, odnose se najvećim dijelom na naknade Budžetu po osnovu klasičnih igara (395.316 KM) i naknade Budžetu po osnovu posebnih igara (208.072 KM), u skladu sa Zakonom o igrama na sreću. Naime, Društvo ima obavezu prema Zakonu o igrama na sreću iz sredstava ostvarenog prometa u Budžet Federacije BiH uplatiti naknade za priređivanje igara: 10% od ukupne uplate klasičnih igara, 5% od prometa automata, a u igri kladionica (sportsko klađenje, loto klađenje i klađenje uživo) 5% od uplate igrača. Lutrija je u januaru 2019. godine izvršila posljednju uplatu po osnovu navedene obaveze.

Druge obaveze, iskazane u iznosu od 256.170 KM, u najvećem dijelu čine obaveze po osnovu naknada članovima Upravnog odbora, Odbora za reviziju, te ugovora o djelu.

Pasivna vremenska razgraničenja, iskazana u iznosu od 90.943 KM, najvećim dijelom odnose se na obaveze za nefakturisane usluge i proviziju od 21.359 KM i unaprijed naplaćene prihode od igara na sreću u iznosu od 69.584 KM.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 1.408.648 KM i ukupne novčane isplate od 2.648.184 KM, što za rezultat ima negativan novčani tok u iznosu od 1.239.536 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2018. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje su sastavljene u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama, uz finansijske izvještaje, dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), kao i potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

JAVNE NABAVKE

Uprava Društva je 9. 2. 2018. godine donijela Plan javnih nabavki za 2018. godinu, kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 8.803.550 KM i to: 36 nabavki roba i usluga putem otvorenog postupka u vrijednosti od 4.670.800 KM, 31 nabavka roba i usluga putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 934.750 KM. Pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci planirano je šest nabavki roba u vrijednosti od 583.000 KM, 11 usluga putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 52.500 KM, te jedna nabavka putem Anex II dio B Zakona u vrijednosti od 82.500 KM. Također, Planom nabavki su planirane četiri nabavke roba i usluga u vrijednosti od 2.480.000 KM putem ili otvorenog, ili pregovaračkog postupka ili konkurentskog zahtjeva (sve tri opcije).

Društvo je, kako je navedeno, u planu nabavki ostavljalo mogućnost provođenja različitih postupaka nabavki. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obaveza svakog ugovornog organa je da transparentno i ekonomično troši javna sredstva, te iz toga proizilazi da se namjena budžetskih sredstava mora predvidjeti i detaljno planirati, što bi se moglo pripisati i savjesnosti rada rukovodioca svake institucije. U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju početi od definisanja potreba za narednu budžetsku, odnosno finansijsku godinu, ili trogodišnjih planova, te jasno definisati predmet javne nabavke, sredstva planirana za tu javnu nabavku, postupak javne nabavke i potrebne količine i period za koji je predviđena predmetna nabavka.

U maju 2018. godine direktor Društva donio je Odluku o izmjeni Plana nabavki, koja se odnosi na promjenu procijenjene vrijednosti jednog postupka javne nabavke.

Prema prezentiranim podacima, u 2018. godini provedeno je 235 postupaka nabavki i zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti od 6.483.093 KM i to: 56 nabavki putem otvorenog postupka u vrijednosti od 4.064.690 KM, pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci 13 postupaka u vrijednosti od 1.245.720 KM, 28 postupaka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, ukupne vrijednosti od 749.705 KM i 138 postupaka putem direktnih sporazuma, ukupne vrijednosti od 422.977 KM.

Nadzorni odbor nije usvojio Plan javnih nabavki u skladu sa članom 3. Pravilnika o javnim nabavkama.

Preporuka:

- ***u potpunosti poštovati usvojeni Pravilnik o javnim nabavkama Društva.***

Revidirali smo 23 postupka i procedure dodjele ugovora u 2018. godini, ukupne vrijednosti od 3.427.853 KM ili 47% ukupno zaključenih ugovora, i to: devet ugovora dodijeljenih putem otvorenog postupka (u vrijednosti od 2.071.726 KM), deset ugovora dodijeljenih putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci (u vrijednosti od 1.218.322 KM), četiri konkurentska zahtjeva (u vrijednosti od 137.805 KM).

Uvidom u dokumentaciju provedenih postupaka i uvidom u kartice dobavljača i s njima povezanih troškova, uočili smo da je tokom 2018. godine Društvo vršilo nabavku vozila za potrebe nagradnih fondova na osnovu ugovora iz 2010, 2014. i 2018. godine, zaključenih putem otvorenih postupaka javnih nabavki. Naime, Društvo nabavku vozila vezuje sa pojedinačnim nagradnim

fondom (igrom na sreću), te ukoliko se osvoji vozilo vezano za određenu igru na sreću, naručuje se na osnovu ugovora koji je zaključen, kada je ta igra puštena u opticaj. Tako imamo:

- Ugovor sklopljen sa „ASA PVA“ d.o.o. Sarajevo 7. 12. 2014. godine, na period od godinu dana od dana potpisivanja ugovora ili do konačne isporuke putničkih automobila, u kojem se u LOT 1 odnosi na nabavku 14 putničkih motornih vozila za potrebe nagradnog fonda po cijeni od 31.000 KM (434.000 KM za sva vozila). Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su sva vozila isporučena, u periodu od 2015. godine do 17. 1. 2019. godine, u ugovorenoj vrijednosti od 31.000 KM, po osnovu Ugovora iz 2014. godine;
- Ugovor potpisan 25. 1. 2010. godine sa „ASA AUTO“ d.o.o. Sarajevo, po LOT-u 2, nabavka 50 putničkih automobila za potrebe nagradnih igara koje priređuje ugovorni organ po jediničnoj cijeni od 19.109 KM. Uvidom u dokumentaciju, po navedenom Ugovoru i ugovorenoj cijeni, 47 vozila je isporučeno u periodu od 2010. godine do 2018. godine (u 2018. godini naručeno je pet vozila);
- Tokom 2018. godine proveden je otvoreni postupak i zaključen Ugovor sa „AC QUATTRO“ d.o.o. Sarajevo za nabavku vozila za potrebe nagradnog fonda Ugovornog organa (LOT 2) pet komada po jediničnoj cijeni od 22.026 KM i tri komada po jediničnoj cijeni od 33.248 KM. Do okončanja revizije po navedenom ugovoru isporučena su tri vozila po osnovu nagradnog fonda.

Priprema i donošenje Plana javnih nabavki vezana je za pripremu i donošenje finansijskog plana ugovornog organa, u skladu sa relevantnim propisima koji uređuju ovu oblast. Donošenjem finansijskog plana stvaraju se pretpostavke za donošenje i Plana javnih nabavki, vezanog za godinu za koju je finansijski plan i donesen. Sklapanje ugovora, nakon provedenog postupka javne nabavke, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, odnosi se na period na koji se finansijski plan odnosi (period od godinu dana), eventualno putem sklopljenog okvirnog sporazuma na maksimalan period od četiri godine u skladu sa članom 32, stav 3. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *potrebno je da Društvo provodi postupke nabavki za period za koji se donosi finansijski plan, te zaključuje ugovore na godinu dana ili putem okvirnog sporazuma, a najduže na period od četiri godine, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama.*

U toku 2018. godine, Društvo je provelo pregovaračke postupke javnih nabavki bez objave obavještenja o nabavci i na osnovu istih zaključilo ugovore sa dobavljačima „COMTRADE“ d.o.o. Sarajevo i „NIRVANA“ d.o.o. Zagreb u ukupnoj vrijednosti 517.423 KM.

Uvidom u pregovaračke postupke javnih nabavki bez objave obavještenja o nabavci utvrdili smo sljedeće:

- Društvo je sa dobavljačem „COMTRADE“ d.o.o. Sarajevo tokom 2018. godine zaključilo dva Ugovora nakon provedenih pregovaračkih postupaka, bez objave obavještenja o nabavci za Održavanje eNovčanik softvera i integralnog IS-a za učestvovanje u klasičnim igrama putem interneta (web i mobilni kanali) u iznosu od 70.281 KM i nadogradnju eNovčanika za primanje uplate na račun igrača putem vaučera u iznosu od 20.000 KM.
Prvi Ugovor sa ovim dobavljačem bio je zaključen nakon provedenog otvorenog postupka u 2013. godini, kad je „COMTRADE“ dobio posao izrade i hostinga web-portala Lutrije BiH i integralnog informacijskog sistema za primanje uplate i učestvovanje u klasičnim igrama. Za period od 2013. do 2018. godine, ukupno je po osnovu izrade hostinga web-portala i nadogradnje utrošeno 515.269 KM, a po osnovu održavanja aplikacije e-novčanik, softvera i integrisanog IS-a 142.502 KM;
- Društvo je sa dobavljačem „NIRVANA“ d.o.o. Zagreb u 2018. godini putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci sklopilo dva Ugovora, i to za nadogradnju softvera za uplatu i isplatu srećki i softvera za redovna i vanredna kola TV Binga Lutrije BiH, u iznosu od 211.054 KM i za održavanje online sistema Lutrije BiH u iznosu od 216.088 KM.

Prvobitni Ugovor sa navedenim dobavljačem datira iz 2003. godine, kad se uveo online sistem u Lutriji BiH. Od 2014. godine, početka primjene Zakona o javnim nabavkama, do 31.12.2018. godine, ukupna utrošena sredstva po osnovu održavanja softvera iznose 1.107.604 KM, a po osnovu nadogradnje softvera 603.018 KM. Također, sa navedenim dobavljačem tokom 2018. godine zaključena su i dva Ugovora nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabavke: uplatni terminali sa perifernom opremom i komunikacijskim i aplikativnim softverom u vrijednosti od 511.058 KM i mobilni terminali sa komunikacijskim i aplikativnim softverom u vrijednosti od 84.101 KM.

Nadogradnja softvera, koji Društvo koristi, treba se provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, na način da obezbjedi poštivanje opštih principa utvrđenih Zakonom, prije svega da osigura pravična i aktivnu konkurencija, kao i da se na najefikasniji način koriste javna sredstva.

Zakonom je predviđeno da se "Pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci" može koristiti za dodjelu ugovora jedinom mogućem dobavljaču kad zbog suštinskih, tehnički dokazivih ili umjetničkih razloga ili zbog razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava samo određeni dobavljači mogu izvršiti nabavku, pružiti usluge ili izvršiti radove i kada ne postoji druga mogućnost izbora.

Iako su dostavljene Izjave od strane „COMTRADE“ d.o.o. Sarajevo i „NIRVANA“ d.o.o. Zagreb, u kojima navode da su nosioci ekskluzivnih prava nad predmetnim softverom, prethodno iskustvo sa određenim dobavljačima ne može predstavljati osnov za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za usluge održavanja i nadogradnje softvera. Društvo nije vršilo istraživanje tržišta kako bi utvrdilo konkurentnost na tržištu i procijenilo vrijednost nabavke. Samim tim, predmetne nabavke nisu provedene transparentno, te nije osigurana pravična i aktivna konkurencija s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, što je zakonska obaveza ustanovljena članom 3. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- ***postupke nabavke usluga održavanja i nadogradnje softvera provoditi transparentno u skladu sa članom 3. Zakona o javnim nabavkama, kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.***

Uvidom u ostale uzorkom odabrane postupke javnih nabavki, utvrdili smo sljedeće:

Društvo je u 2018. godini provelo otvoreni postupak i zaključilo Ugovor sa dobavljačem „R&S“ d.o.o. Sarajevo za materijal za čišćenje objekata Lutrije BiH, na period od tri godine, ukupne vrijednosti od 149.844 KM. Prvi pojedinačni ugovor za 2018. godinu zaključen je u vrijednosti od 49.565 KM. Uvidom u fakture dobavljača „R&S“ d.o.o. Sarajevo utvrdili smo da je Društvo za fiskalnu godinu imalo prekoračenja po navedenom ugovoru u iznosu od 3.699 KM.

7. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležnog Sektora za pravne i opšte poslove, na datum bilansa protiv Društva se vode tri sudska spora iz radnih odnosa, u ukupnoj procijenjenoj vrijednosti od 10.903 KM. Istovremeno, Društvo je tužilo i vodi 25 sudskih sporova protiv pravnih i fizičkih lica (zbog iskazanog, utvrđenog manjka i nepoštivanja ugovornih obaveza) u ukupnom iznosu od 121.540 KM.

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Komentare na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu, Društvo je dostavilo 11. 7. 2019. godine i priložilo dodatnu dokumentaciju.

U komentaru su navedena neslaganja na date nalaze revizora, koji se odnose na provedene postupke javnih nabavki (automobila za potrebe nagradnog fonda i nadogradnje i održavanja softvera).

Data obrazloženja u vezi procesa nabavke automobila za potrebe nagradnog fonda i nadogradnje i održavanja softvera, nismo prihvatili iz razloga što nije prezentovana relevantna dokumentacija, koja bi uticala na izmjenu kvalifikacije, nalaza i datih preporuka.

Dostavljene su Izjave dobavljača sa kojima su sklopljeni ugovori za nadogradnju i održavanje softvera, gdje navode da su nosioci ekskluzivnih prava nad predmetnim softverom. Prethodno iskustvo sa određenim dobavljačima ne može predstavljati osnov za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za usluge održavanja i nadogradnje softvera.

Rukovodilac sektora
za finansijsku reviziju

Mira Pažin, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Alida Selimović, dipl. oec – vođa tima

Nina Šunjić, dipl. oec – član tima

IV PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine			
Lutrija Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	32.699.983	30.332.878
1	Prihodi od prodaje robe	4.275	3.675
2	Prihodi od prodaje učinaka	32.198.362	29.797.252
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	497.346	531.951
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	31.668.942	29.270.005
1	Nabavna vrijednost prodate robe	4.048	3.239
2	Materijalni troškovi	2.313.302	1.875.701
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	14.145.951	13.369.270
4	Troškovi proizvodnih usluga	6.383.070	5.643.923
5	Amortizacija	1.667.596	1.416.385
6	Troškovi rezervisanja		
7	Nematerijalni troškovi	7.154.975	6.961.397
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	1.031.041	1.062.873
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	717	921
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica		
2	Prihodi od kamata	717	921
3	Pozitivne kursne razlike		
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi		
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	110.036	134.531
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima		
2	Rashodi kamata	197	63
3	Negativne kursne razlike		
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi	109.839	134.468
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)		
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	109.319	133.610
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	921.722	929.263
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0		
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobiti (od 1 do 9)	260.109	30.98636.146
9.9901	Dobici od prodaje stalnih sredstava		
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala		
6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja	11.926	1.817
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	212.037	19.179
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	68.263	11.157
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	15.746	11.115
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala		

6	Manjkovi		
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	36.837	
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	15.680	
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	191.846	19.829
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)		
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnijih grešaka iz ranijih perioda		
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	34.510	25.612
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	1.079.058	923.480
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	128.908	111.395
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	950.150	812.085
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja		
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda		
XVIII	Neto gubitak perioda		
B)	OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	950.150	812.085
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda	-	-

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2019. godine.

Direktor
Edhem Pašukan

Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine					
Lutrija Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo					
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
AKTIVA					
A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)		31.575.993	20.097.013	11.478.980	10.485.882
1	Nematerijalna sredstva	7.120.420	5.496.746	1.623.674	1.305.249
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	23.210.677	13.921.503	9.289.174	9.030.586
3	Investicione nekretnine	1.206.823	678.764	528.059	112.624
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	12.479		12.479	12.479
6	Dugoročni finansijski plasmani	25.594		25.594	24.944
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)		9.286.673	1.021.518	8.265.155	9.710.092
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	1.031.161	605.960	425.201	518.412
2	Gotovina, kratk. potraživanja i kratkoročni plasmani	8.255.512	415.558	7.839.954	9.191.680
D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA					
I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)		40.862.666	21.118.531	19.744.135	20.195.974
II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva		25.598.030		25.598.030	27.007.598
UKUPNO AKTIVA (I+II)		66.460.696	21.118.531	45.342.165	47.203.567
PASIVA					
A) KAPITAL (1 do 10)				10.955.942	10.005.792
1	Državni kapital			1.512.054	1.512.054
2	Ostali osnovni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve			943.156	943.156
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobici				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit			8.500.732	7.550.582
9	Gubitak do visine kapitala				
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli				
B) DUGOROČNA REZERVISANJA					
C) DUGOROČNE OBAVEZE					
D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE					
E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)				8.697.250	10.136.292
1	Kratkoročne finansijske obaveze			7.196	9.495
2	Obaveze iz poslovanja			3.168.707	3.018.419
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plata i ostalih primanja zaposlenih			3.538.327	5.286.933
5	Druge obaveze			256.170	179.909
6	Obaveze za PDV			76.006	62.955
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			644.117	745.372
8	Obaveze za porez na dobit			29.972	39.339
F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA				90.943	53.890
G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE					
I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)				19.744.135	20.195.974
II) Vanbilansna evidencija - vanbilansna pasiva				25.598.030	27.007.598
UKUPNO PASIVA (I+II)				45.342.165	47.203.567

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2019. godine.

Direktor
Edhem Pašukan

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine				
(Indirektna metoda)				
Lutrija Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		950.150	812.085
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	420.594	317.550
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	1.247.0021	1.044.835
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	(20.400)	1.125
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+(-)	7.890	463.620
9	Ukupno (2 do 8)		1.655.086	1.881.130
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	93.211	(180.728)
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	46.337	(23.411)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	(41.090)	(15.730)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	106.943	(143.577)
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	150.288	905.806
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	(1.589.330)	1.422.373
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	37.053	5.204
17	Ukupno (10 do 16)		(1.196.588)	1.969.936
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		1.408.648	4.663.151
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		-	-
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		49.632	13.529
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	49.632	13.529
23	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		2.682.038	2.754.931
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine osnovne imovine	-	-	-
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		-	-
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		-	-
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		-	-
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	-
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	-
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		15.778	-
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-	-
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-	-
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	15.778	-
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		-	-
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		15.778	-
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		1.408.648	4.663.151
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		2.648.184	2.754.931
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		-	1.908.220

50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		1.239.536	-
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		8.470.596	6.562.376
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine		-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda		7.231.060	8.470.596

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2019. godine.

Direktor
Edhem Pašukan

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine

Lutrija Bosne i Hercegovine d.o.o. Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31.12.2016. god.	1.512.054	-	-	943.156	6.738.497	9.193.707	-	9.193.707
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2016. godine, odnosno 1. 1. 2017. godine	1.512.054	-	-	943.156	6.738.497	9.193.707	-	9.193.707
5. Efekti revalorizacije materijala i nemat. sredstava								
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	812.085	812.085	-	812.085
8. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	-	-	-	-	-	-	-	-
9. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Stanje na dan 31. 12. 2017. godine, odnosno 1. 1. 2018. godine	1.512.054	-	-	943.156	7.550.582	10.005.792	-	10.005.792
12. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-	-	-	-
13. Efekti ispravki grešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2017, odnosno 1. 1. 2018. god.	1.512.054	-	-	943.156	7.550.582	10.005.792	-	10.005.792
15. Efekti revalorizacije materijala i nemat. sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije	-	-	-	-	-	-	-	-
17. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	950.150	950.150	-	950.150
18. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	-	-
19. Stanje na dan 31.12.2018. god	1.512.054	-	-	943.156	8.500.732	10.955.942	-	10.955.942

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 25. 2. 2019. godine.

Direktor
Edhem Pašuk